

The background of the cover is a dramatic, orange-hued landscape at sunset or sunrise. A large, bright sun is low on the horizon, casting a long, dark silhouette of a warrior in the foreground. The warrior is standing on a rocky outcrop, looking out over a body of water. In the distance, there are silhouettes of what appear to be ships or structures on the water. A small, crescent moon is visible in the sky above the sun. In the top right corner, there is a silhouette of a bird in flight.

Tieň Osmanskej ríše

Medzi dvoma svetmi

Marek Kačír

TIEŇ OSMANSKEJ RÍŠE

MEDZI DVOMA SVETMI

MAREK KAČÍR

Tieň Osmanskej ríše – Medzi dvoma svetmi (e-book)

Autor: Marek Kačír

ISBN 978-80-570-6554-8

Copyright: © 2025 Marek Kačír. Všetky práva vyhradené.

Dátum vydania: Jún 2025

Vydavateľ: Marek Kačír

Grafika, obálka, sadzba: Marek Kačír

<https://www.marekkacir.sk>

Obsah

Predslov.....	10
Prvá bitka.....	12
Prieskum.....	17
V tábore.....	27
Boj o obilné polia	33
Oslava.....	42
Nový tábor.....	47
Radmila	53
Holubica v kletke.....	59
Vypočúvanie	65
Lasbeg	71
Duchovný.....	76
Orlik.....	85
Démon z lesa	90
Zvrat	102
Povýšenie	115
Noc na hrade Orlik.....	125
Fahiša	131
V zatvorenej izbe	138
Nekompromisný kupec	146
Vlastný oddiel	153
Nečakaný úder.....	159
To nie je možné!	169

Cesta pred súd	176
Omar	184
Vo väzení	190
Súd	196
Útek.....	203
Rozhodnutie	210
Janičiari	216
Plán	222
Kláštor	232
Alkína	242
Cesta	249
Byliny.....	265
Pátranie	273
Na hrade Skalka	285
Stopy	295
Prebudenie	302
Banditi zo Skalistých hôr.....	309
Stretnutie s Diabolicou.....	316
Komorná.....	326
Deň pred.....	338
Boj.....	346
Po boji	363
Vojsko pod hradom	370
Moja Skalka	381
Doslov	397

Slovník pojmov	398
----------------------	-----

Táto kniha je fiktívna. Akákoľvek podobnosť so skutočnými osobami, miestami alebo udalosťami je čisto náhodná.

Upozornenie: Kniha obsahuje scény fyzického násilia, sexuálneho nátlaku, otroctva a vojnových krutostí. Nie je vhodná pre osoby mladšie ako 15 rokov ani pre citlivejších čitateľov.

„Túto knihu venujem svojim rodičom. Vďaka vašej podpore, porozumeniu a výchove som tým, kým som dnes. Vy ste vo mne prebudili lásku k histórii, bez ktorej by tento príbeh nikdy neuzrel svetlo sveta.

Rovnako ju venujem všetkým milovníkom historických románov – nech vás príbehy minulosti očaria rovnako, ako očarili mňa.“

„Človek nemôže uniknúť svojmu osudu, ale môže ho naplniť so ctou.“ –
Anonym

PREDSLOV

História je plná príbehov o hrdinoch, dobyvateľoch a vojakoch, ktorí menili svet svojimi činmi. Ale čo ak sú niektoré z nich zabudnuté alebo nikdy neboli vyrozprávané? A čo ak sa niektoré z nich nikdy nestali...?

Tieň Osmanskej ríše: Medzi dvoma svetmi je príbehom človeka, ktorý bol vytrhnutý zo svojej domoviny a nútený stať sa bojovníkom pre impérium, ktoré mu ukradlo jeho detstvo. Zamír nie je len vojak, ale muž rozpoltený medzi povinnosťou a vlastnou identitou. Bojuje nielen o prežitie, ale aj o odpovede, ktoré môžu zmeniť jeho osud.

Tento príbeh je zasadený do dramatického obdobia, keď Osmanská ríša ohrozovala Európu, a ponúka pohľad na vojny, intrigy a osudy ľudí, ktorých životy boli poznačené neúprosnou expanziou a stretom dvoch civilizácií.

Nech vás táto kniha vtiahne do sveta, kde každý boj má svoju cenu a pravda je často skrytá pod vrstvami krvi, zrady a odvahy.

„Symbol odvahy a cti”

PRVÁ BITKA

Meč sa mu šmýkal po krvavej dlani. Bolesť mu pulzovala v ruke, prsty sa krčovito zatínali do rukoväte kilidžu – zahnutého osmanského meča. Ak čo i len na chvíľu stratí koncentráciu, zomrie.

Zamír urobil šikovní úkrok doprava. Ostrie jeho šable sa mihlo vzduchom a zat'alo sa do odkrytého boku nepriateľa. Muž sa skrútil v bolestivom kŕči, vydal pridusený vzdych a padol na zem.

Nebolo času vnímať mŕtvych. Ďalší protivník s chuťou zabíjať sa rútil priamo na neho.

Cingot mečov a krik besniacich vojakov sa ozýval všade naokolo. Tráva menila svoju farbu zo sýtozelenej, tak ako to býva v lete na krvavočervenú. Nehybné telá vojakov padali na rozpálenú zem ako hrušky po daždi.

Hladné krkavce sa už usadili na vysokých stromoch naokolo a čakali na svoju chvíľu. Ich čierne siluety bdelo sledovali divadlo smrti. Veľkolepá hostina sa nezadržateľne blížila.

Takto to bývalo zakaždým, keď sa stretli cisárske vojská Habsburgovcov s osmanskou armádou v neľútostnom boji. Dlhá vojna sužovala tento kút zeme a nebojácni bojovníci dennodenne hľadali smrti do očí. Za Alaha, za Boha, za cisára či za sultána.

V ohlušujúcom reve takmer zaniklo trúbenie lesných rohov a rozkaz na ústup. Neustupovali však Osmani. To cisárska

armáda, zdecimovaná a zlomená, sa dala na zbesilý útek. Besniaci Osmani sa vrhli za rozpráchnutými zvyškami cisárskej armády, rozhodnutí ich doraziť alebo zajať.

Miestami to pripomínalo zabíjačku, chytanie prasiat po dvore. Zmätená sviňa utekala sem a tam v snahe zachrániť si holý život, hľadájąc najkratšiu cestu k slobode.

Na bojisku sa to väčšine štastlivcov podarilo. Často zahadzovali zbrane, aby ich nezdržovali pri úteku a mizli za kopcami, mimo dohľad osmanských prenasledovateľov.

Zamír si utrel spotené čelo a vydýchol si. Starší janičiar bojujuci po jeho boku ho potľapkal po ramene. „Výborne, chlapče.”

Pochvala od skúseného bojovníka Zamíra potešila. Takéto malé okamihy mu vlievali do žíl silu, hrdosť a novú energiu.

Nebol čas na oddych. Boj utíchol a bolo nutné zachrániť, čo sa ešte dalo. Bolo treba prejsť bojiskom a spopod hĺby tiel, krvi a blata nájsť živých spolubojovníkov, aby ich čo najskôr dopravili k lekárom. Táto úloha pripadla „holubom” – mladým janičiarom, čerstvo prideleným k oddielu.

Zamír sa orientoval podľa sluchu. Napriek únave z celodenného boja kráčal po bojisku a pozorne načúval, či niekto nestoná a nevolá o pomoc.

Výborne! Našiel ďalšieho živého! Muž sa zvíjal v bolestiach na zemi. Pomedzi prsty sa mu valila krv. Dlaňami si zvieral brucho, akoby sa snažil udržať vnútornosti v tele.

Zamír si odtrhol kus odevu a zohol sa k zranenému. Priložil handru na ranu a zatlačil, aby spomalil krvácanie. Ranený ho stisol za ruku.

„Vydrž, dostaneme ťa do tábora,” zamrmľal Zamír, hoci sám neveril, že sa z toho dostane.

Tento muž patril k jeho orte – janičiarskému vojenskému oddielu, dokonca bojoval priamo po Zamírovom boku. Vojna je krutá a obeť si nevyberá.

Po náročnom dni si Zamír potreboval odpočinúť v neďalekom osmanskom tábore. Nebol to žiaden prepych. Na veľkej lúke stálo zopár stanov s červeno-bielou plachtou určených pre veliteľov ort, niekoľko veľkých bielych stanov slúžiacich zdravotníkom a sivé stany, v ktorých sa varila a vydávala strava.

Hluk a krik stonajúcich ranených sa miešali s vôňou pripraveného jedla. Štipľavý dym z ohnísk sa vkrádal do nosa hádam každému v tábore.

Pred odpočinkom si zo seba spláchol blato a zaschnutú krv v príhlom potoku. Keby sa teraz pozrel do zrkadla, len ťažko by sa spoznal. Nedalo sa povedať, že by to bol číry vysokohorský prameň – a už vôbec nie teraz, keď sa v ňom umývali všetci. Pripomínal skôr rieku v Afrike po prechode stáda pakoňov.

Ale aj to bolo lepšie ako nič. Čerstvá voda príjemne ochladila a uvoľnila jeho rozhorúčené telo po ťažkom boji.

Zamír si rozložil deku pri jednom z mnohých táborových ohnísk. Najlepšie miesta pri ohni si už dávno uchmatli starší janičiari – starešinovia. Jemu ostalo miesto na okraji, kde sa mu o rozžeravených uhlíkoch a praskajúcim dreve mohlo len snívateľ.

Zadíval sa na krkavca sediaceho na bielom stane.

„Čakáš na mňa? Nie dnes.“

Ľahol si na deku a zatvoril oči. V mysli sa mu vynoril obraz nepriateľskej armády – mužov, ktorí kričali, zvierali v rukách zbrane a rútili sa priamo na neho.

Tak toto teda nie! Nebude sa mi snívať o vojne, keď som celý deň bojoval,
pomyslel si a zatvoril oči ešte raz.

Snažil sa v mysli utiecť od krvi a bolesti, kamsi ďaleko, do sveta, kde vládol pokoj a krása. Predstavoval si nedotknutú prírodu, ktorou prechádzali počas postupu, obrovský vodopád, ktorého hukot akoby zmýval všetky starosti sveta, sviežu vôňu lúčnych kvetov...

Zaspal. Zaspal tak tvrdo, že určite pri tom chrápal. V podvedomí ho však sužoval neprijemný pocit. Zdalo sa mu, akoby nad ním niekto stál.

„A ty čo tu vylihuješ, koza?“ ozval sa rázny hlas. Zamír pocítil tvrdý kopanec do nohy. „Ešte si si nesplnil svoje povinnosti, holub!“

Otvoril oči.

Nad ním stála trojica mužov. Hrubý hlas patrilo urastenému čorbačimu – veliteľovi jeho orty Besimovi, ktorý stál uprostred. Starší muž v červenej uniforme s bruchom, ktoré vyzeralo, ako by práve zjedol nepriateľa, s veľkou hlavou a dlhou jazvou, ktorá sa mu ako rieka tiahla od úst až po ucho, budil hrôzu aj rešpekt.

„Poviem ti úprimne. Keď som ťa videl, keď si k nám prišiel, myslel som si, že ťa zloží prvý nepriateľský meč. Ale ako vidím, stále si tu. Ani veľký Alah ťa nechce prijať medzi seba,“ rehotal sa Besim a chlapi okolo neho sa pridali.

„Okamžite sa postav a všetkým chlapom z orty vydrhni topánky! Zajtra sa im musia lesknúť, akoby boli nové!“ rozkázal a poškrabal sa na líci.

Napriek tomu, že bol Zamír hrdý muž a takéto jednanie i povyšovanie sa mu nepáčilo, rozkaz nadriadeného bol rozkaz a ten bolo treba splniť.

Navyše, takýto bol osud azda každého nováčka – holuba. Obskakovať druhov a starejších, skrátka šikana, ako sa na vojnu patrí.

Vyčistiť päťdesiat párov topánok nebola žiadna sranda, a tak Zamír vstal, nabral si vodu do vedra a postupne prechádzal od jedného odpočívajúceho nefera – vojaka k druhému, leštiac zablatenú obuv.

Noc pokryla tábor tmou, keď unavený padol na svoje lôžko.

Každý nováček si tým musel prejsť, no to neznamená, že si na to zvyknem. Som bojovník, nie slúžka! pomyslel si a viečka mu klesli.

PRIESKUM

Zamír nestihol ani oči poriadne zatvoriť, keď ho niekto zobudil. Pomaly už začínalo svať, príroda sa prebúdzala do nového rána a skupina piatich janičiarov sa vydala na prieskum.

Ich úlohou bolo preskúmať priľahlý les, nájsť najlepšiu trasu postupu osmanskej armády, odhaliť možné hrozby a určiť nepriateľské pozície v okolí.

V tichosti sa vytratil z tábora a ako myšky prechádzali hustým dubovým lesom. Traja členovia výpravy boli skúsení prieskumníci a okrem logistických úloh mali do tajov prieskumu zasvätiť dvoch holubov. Tí kráčali vzadu a pozorne sledovali, ako ich skúsenejší spolubojovníci postupujú vpred.

Celá skupina na pokyn starejšieho náhle zastavila. Jeden z prieskumníkov sa zohol a rukou odhrnul roztrúsené zelené lístie a malé konáriky. Pod nimi bola ukrytá jama s ostrými drevenými kôlmi zapichnutými na dne. Keby tam niekto spadol, len horko-ťažko by vyviazol živý.

„Dávajte si pozor, tých pascí tu môže byť viac! Nevedia nás poraziť v boji, tak sa uchylujú k takýmto hanebným podπάsovým úderom,“ poznamenal jeden z prieskumníkov.

Skupina prešla krížom cez les a podľa rozkazu označila cestu, kadiaľ bude pochodovať vojenský konvoj. Zneškodnili alebo aspoň označili pasce, ktoré našli. Po nepriateľských jednotkách nebolo nikde ani chýru, ani slychu. Akoby sa pod nimi zem prepadla. Nečudo, veď naposledy utekali z bojiska, akoby mali nasypaný peper v zadku.

Slnko stálo vysoko na oblohe a jeho jemné lúče sa predierali hustými korunami stromov. Len sem-tam osvetlili janičiarov vracajúcich sa z misie.

Nedáľeko za skupinou sa ozvalo erdžanie a dupot kopýt. Blížili sa.

Štyria janičiari sa poskrývali za mohutné kmene starých dubov po oboch stranách vyšliapanej cesty, zatiaľ čo Zamír sa vyšplhal na jeden zo stromov. Všetci stíchli a bez pohnutia čakali.

Netrvalo dlho a na ceste sa objavili dvaja jazdci – cisárski husári na hliadke. Kone pomaly kráčali, netušiac, že sa blížia k janičiarom.

Štyria chlapi, ukrytí za stromami sa na vopred dohodnutý signál vyrútili na nič netušiacich jazdcov a zhodili ich z koní. Husári sa ani nestihli spamätať a v okamihu boli o kilá železa za opaskom ľahší. Na rukách im pribudli „náramky“ z pevného lana.

„Zajat’ nepriateľov sa vždy oplatí. Je to lepšie, ako ich kruto popraviť, pretože skôr či neskôr, dobrovoľne alebo nedobrovoľne, prezradia všetko, čo vedia – a niekedy aj to, čo nevedia“, zhodnotil jeden z prieskumníkov, pohľadom spočívajúc na holubovi stojacom pri ňom.

Ten si odpľul a usmial sa. Zjavne si o tom myslel svoje a azda by zajatých husárov bez váhania poslal na druhý svet hneď na mieste.

Prieskumníci boli spokojní so svojou prácou a s úlovkom, ktorý v putách privedú pred nohy svojich čorbačov.

Idem dole, pomyslel si Zamír a nohu položil na konár pod sebou. Inštinkt mu však našepkával, aby sa neponáhlal, a tak ju stiahol späť.

„Čo si tam hore zamrzol?“ zasmial sa jeden z janičiarov. Vzápätí si však všimol, že z cesty na nich hľadia ďalší jazdci. Tentoraz však boli husári v presile a janičiari už nemali výhodu skryšie.

„Rozdeľte sa a utekajte!“ rozkázal starejší.

Štyria janičiari nečakali ani chvíľu. Spútaných husárov nechali na mieste a rozutekali sa na všetky strany pomedzi stromy, dúfajúc, že v hustom lese sa výhoda jazdcov na koňoch zmaže.

Husári okamžite vyštartovali za nimi. Zdatné kone míňali jeden strom za druhým a čoraz viac sa približovali k šprintujúcim janičiarom.

Nenápadne, ako chameleón ostal Zamír sedieť na strome, akoby sa nič nedialo. Pomaly stratil všetkých spolubojovníkov z dohľadu. Po nich a ich prenasledovateľoch ostalo len rozvírené lístie.

Dvaja jazdci sa zastavili pod stromom, kde ležali zviazaní husári. Jeden z nich zoskočil z koňa a vytiahol nôž. Chytil lano, ktorým boli spútaní, a chystal sa ich rozviazať.

Zamír stíšil dych. Srdce mu búšilo. Neváhal. Skočil zo stromu ako leopard priamo na svoju korisť. Nôž, ktorý jazdec držal v ruke, skončil zapichnutý v chrbte jedného zo zviazaných husárov.

Kým sa otrasený „záchranca“ spamätal z nečakaného úderu zozadu, pocítil na vlastnom chrbte ostrie Zamírovho meča.

Zamír ako blesk vyskočil na nohy a ocitol sa zoči-voči druhému jazdcovi na koni. Jeho mladé telo, pevné a ohybné, stálo proti nahnevanému husárovi. Dychčiacie zviera sa pod ním chvelo, pripravené k útoku.

Hľadel na nich svojimi hnedými očami, ktoré sa skrývali pod dlhými kučeravými vlasmi sčasti zakrývajúcimi jeho tvár. Tie

obvykle bývali ukryté pod janičiarskou čiapkou nazývanou keče, no tá teraz ležala na zemi vedľa mŕtveho nepriateľa.

Spodnú časť jeho tváre zdobili malé fúzy a upravená čierna brada, ktorá kontrastovala s červenou uniformou a modrými nohavicami – rovnošatou, ktorú nosili všetci príslušníci janičiarskych ort.

Husár neváhal a mečom sa zahnal po mladom janičiarovi.

Zamír jeho úder zablokoval, no sila rozbehnutého husára bola priveľká. Dlaň neudržala nápor a meč mu vypadol na zem.

Husár natočil koňa bokom k Zamírovi. Bola to ideálna pozícia na boj zo sedla. Napriahol sa a jeho meč prerezal vzduch tesne vedľa Zamírovho pleca. Ten sa však šikovne uhol a unikol smrtiacemu úderu.

Husár pri náprahu, o ktorom si myslel, že bude rozhodujúci, stratil stabilitu a len-len, že nespadol z koňa.

Zamír si odhrnul vlasy z tváre a premýšľal čo teraz. Mohol proti nepriateľovi použiť luk, ktorý mal prehodený cez plece, no bol príliš blízko a nemal dost' času, aby ho vybral, natiahol a ešte aj zamieril.

Nestihol si vydýchnuť a už sa musel uhýbať ďalšiemu výpadu. Zohol sa a rukou stiahol husára za nohu na zem. Kôň sa splašil a odskočil nabok, akoby už s týmto duelom nechcel mať nič spoločné.

Husár rýchlo schmatol meč, ktorý mu pri páde vypadol, postavil sa a zaujal bojový postoj. Zamír vytiahol spoza pásu sekerku a postavil sa oproti nemu. Obaja netrpezlivo prekračovali z nohy na nohu a pohľadom sledovali pohyby súpera. Bola to skúška nervov – kto zaútočí prvý?

Zamír si uvedomoval, že nemá na čo čakať. Jeho spolubojovníci už mohli byť mŕtvi, a ak nie, tak sa k nemu už nevrátia. Husári sa sem však určite vrátia. Musel nájsť súperovu slabinu.

Meč, ktorý husár držal, bol dlhší ako jeho sekera, čo ho dostávalo do miernej nevýhody.

Nevadí, pomyslel si.

Zamír sa zahnal a urobil tri rýchle výpady. Husár ich všetky vykryl mečom, no pod náporom ustúpil o dva kroky dozadu. Potom sa pokúsil zaútočiť priamym výpadom na Zamírove brucho. Ten sa však uhol doprava a ostrou sekerou zasekol do husárovej pravačky.

Husár s výkrikom klesol na kolená a zdravou rukou si zvierať poranenú. Krv striekala všade naokolo. Jeho zápästie bezvládne viselo, držalo len na tenkom kúsku nepresekanej kože. Zdvihol žalostný pohľad k Zamírovi a čakal na svoj osud.

Zamír stál hrdo nad porazeným súperom. Bez jediného slova sa otočil, zdvihol zo zeme svoj kilidž a keče a podišiel k zviazanému husárovi.

Poobzeral sa dookola, či niekoho neuvidí, no nikde nikoho nebolo. Mozgové závitý mu pracovali naplno. Nemal veľa času na premýšľanie. Potreboval sa čo najbezpečnejšie, no zároveň čo najrýchlejšie dostať späť do tábora.

Najlepšie by bolo, keby som so sebou vzal aj toho zajatca...

Keďže mu cisárski husári ako narodeninový darček nechali dostatok koní, vysadil zviazaného nepriateľa na jedného z nich a sám vyskočil na druhého. Najkratšou cestou sa vydali krížom cez les smerom k tábora.

Netrvalo dlho a pred sebou zbadali ležiacu postavu. Zamír už z diaľky podľa uniformy spoznal, že ide o jedného z jeho druhov. Z chrbta mu trčal zapichnutý oštep.

Zoskočil z koňa, pristúpil k nemu a otočil nehybné telo. Pri pohľade do rozšírených, bezduchých zreničiek mu bolo jasné, že jeho druh už odišiel na lepšie miesto.

Zbytočne sa nezdržoval. Mrštne vyšvihol nohu a v okamihu bol na koni. S vážnom obišli mŕtvolu a pokračovali v ceste.

Na zemi ležali ďalšie dve nehybné telá. Patrili husárom, a tak sa nimi Zamír nezaoberal. Iba ich z chrbta koňa rýchlo skontroloval, či pre neho nepredstavujú hrozbu.

Pokračovali ďalej, keď po niekoľkých stovkách metrov začuli stonanie. Zamír opatrne nasledoval zvuk.

Z diaľky zbadal obrovskú dieru v zemi, okolo ktorej bolo rozhádzané lístie. V momente si spomenul na pascu, ktorú ráno zneškodnili.

Čo ak je to nastražená pasca a jeden z mojich druhov tam leží zranený?

Zoskočil z koňa a opatrne pristúpil bližšie k jame, aby to skontroloval.

Mal pravdu. Bola to prepadnutá pasca – presne ako predpokladal.

Nahol sa, aby sa pozrel, kto v nej uviazol. V jame ležal ťažko zranený husár. Z jeho zakrvaveného tela trčali ostré hroty drevených kolov.

Nebolo času zaoberať sa nepriateľom, ktorý dýchal z posledného. Zamír sa otočil, aby nasadol na koňa – a vtom dostal tupý úder do hlavy.

Bol už podvečer, keď opäť nadobudol vedomie. Zhodil zo seba hrubý konár, ktorým ho omráčili, poobzeral sa okolo seba a inštinktívne siahol po meči.

Nikde nikoho nebolo. Dokonca aj kone s väzňom zmizli. V lese panovalo hrobové ticho. Len vietor sa jemne pohrával s listím v korunách stromov. Husár, nastoknutý v pasci, už dávno vyslovil svoje posledné slová.

Zamír sa postavil, no okamžite sa mu zatočila hlava, akoby sa ocitol na rotujúcom veternom mlyne. Musel si čupnúť, aby sa spamätal. Videl rozmazane a v hlave mu dunelo, akoby ho prevalcovalo stádo koní.

Kto to mohol byť? Ved' ak by ma omráčili husári, buď by ma zabili, alebo zajali. Asi sa tomu väzňovi podarilo nejako vyslobodiť, omráčil ma a celý šťastný, že je na slobode, vzal nohy na ramená a ušiel, kade ľahšie, pomyslel si.

V každom prípade bolo dobre, že sa prebral ešte ako-tak za vidna. Stačilo niekoľko hodín neskôr a mohol sa prebudiť medzi svorkou vlkov, ktorí by obžierali jeho telo. Krvavé stopy po celom lese by ich sem skôr či neskôr istotne prilákali.

S bozul'ou na čele, veľkou ako zemiak, sa horko-t'ážko dotackal do tábora. Namieril si to rovno k veliteľ'ovi, aby podal hlásenie.

Pred veliteľ'ským stanom panoval čulý ruch. Zamír podišiel bližšie a predieral sa cez dav spolubojovníkov, ktorí na plné hrdlo kričali:

„Zabiť! Stiahnuť z kože a zabiť!”

Predral sa úplne do prvej rady, aby zistil, čo sa deje.

Na jeho prekvapenie stál v strede kruhu husár, ktorého chcel vziať so sebou ako väžňa do tábora.

Stál nehybne so zvesenou hlavou, priviazaný pri provizórne vysekanom kole. Bolo zjavné, že ho janičiari nešetrili – cez dotrhané oblečenie mu presakovala krv. Kvôli krvavým stopám mu takmer nebolo vidieť do tváre.

Zamír neveril vlastným očiam. Či som dostal takú ranu, že mám halucinácie? Ako je možné, že sa ten husár ocitol v našom tábore?

Besim, ktorý stál hrdo pri doráňanom väzňovi, si všimol vpredu stojaceho Zamíra.

„Takže ty si to prežil, koza!” skonštatoval hanlivým tónom. „Si hanbou svojej uniformy!” vyhlásil nahlas, aby ho všetci počuli, a odpľul si.

Janičiari zhromaždení okolo sa pozreli na Zamíra. Ten sa len nechápavo prizeral.

Čo som spravil? Za čo by som sa mal hanbiť?

„Tu si ber príklad z Kemala,” pokračoval Besim a prstom ukázal na mladého janičiara, ktorý bol na prieskume spolu so Zamírom.

„Tento mladý muž odišiel z tábora ako holub a vrátil sa ako bojom ošľahaný druh. Hrdo a statočne porazil nepriateľa, hoci bol v presile. A nielen to! Dokázal priviesť zajatca!”

V osmanskej armáde, konkrétne u janičiarov, to funguje tak, že z „holuba” – mladého a neskúseného nefera – sa stane rešpektovaný druh až po niekoľkých rokoch služby. Dovtedy plní príkazy starších neferov v orte a slúži im takmer ako poskok.

Druhým spôsobom, ako sa v hierarchii posunúť vyššie a získať rešpekt ostatných, je vyznamenať sa v boji alebo vykonať významný skutok prospešný pre ortu či dokonca pre celú ríšu.

„Na druhej strane, ty budeš navždy holubom! Namiesto toho, aby si zoskočil zo stromu a pomohol svojim druhom bojovať, ostal si ako potkan ukrytý v bezpečí – a kvôli tomu sme prišli o troch výborných bojovníkov! Kemal, ktorý bojoval ako lev, nám všetko povedal!” pokračoval rozzúrený Besim.

Zamír sa pokúšal dostať k slovu a vyvrátiť všetky obvinenia, ktoré vyšli z čorbačiho úst. No skôr než stihol čokoľvek povedať, muži z jeho orty ho chytili, priviazali čelom k stromu a roztrhali mu košeľu na chrbte.

„Dostaneš dvadsať rán palicou, aby si mohol nad sebou popremýšľať!“

„Tu máš, Kemal,“ vravel Besim a podal mu palicu.

Kemalovi sa rozziarili oči ako dieťaťu, keď dostane novú hračku.

„Budeš vykonávateľom tohto trestu!“ dodal Besim.

Kemal si bez najmenšieho ostychu vzal od Besima palicu, naslinil si ruky, aby sa mu nešmýkala, a začal plniť rozkaz.

Zamír s každým úderom cítil, ako si to namotivovaný Kemal užíva. Ostatní neferi ho vehementne povzbudzovali.

Zamír s vypätím všetkých síl ostal stáť ako prikovaný aj po dvadsiatom údere. A tie Kemal, rozdával s poriadnou silou.

Hnev a krivda, ktoré v ňom vrelí, mu zalepili ústa. Napriek tomu, že mu na chrbte pribúdali krvavé rany a boľavé modriny, nevydal ani hlások.

Čorbači bol so sebou spokojný a rozhodol sa dav rozpustiť. Mal svojho hrdinu, zajatca a našiel aj vinníka.

Zamír strávil noc na svojom lôžku. Nespál, iba sa celý čas mrvil. Na boľavý chrbát sa nemohol otočiť a ležať na bruchu na tvrdej

zemi nebolo nič príjemné, aj keď mal pod sebou prehodenú kožu.

Stále hľadal vo svojej boľavej hlave odpovede na otázky.

Ako je možné, že sa ten husár dostal do nášho tábora? Vari ma omráčil a keď utekal, tak ho Kemal chytil? Alebo ma omráčil Kemal? Ale prečo by to robil?

Skoro ráno táborom zazneli bubny – signál na pochod. Keďže cisárska armáda ustúpila, osmanská postupovala ďalej.

Osmani zbalili všetky stany, ohniská pomaly dohorievali a niekoľkotisícová armáda sa vydala na pochod hlbšie do územia Habsburskej monarchie. Za sebou nechali len vyrúbaný kus lesa, blato namiesto trávy a husára, z ktorého vyprchal život.

V TÁBORE

Pochod na nové táborisko s krátkymi prestávkami trval celý deň. V horúčave sa všetkým kráčalo ťažko. Ako-tak čerství zostali iba príslušníci jazdectva a velitelia, ktorí sa vyvážali na koňoch, no aj tí mali toho trmácania plné zuby.

Zamír s doudieraným chrbtom to mal ešte ťažšie a pritom musel niesť celú svoju výbavu. Cítil každý jeden krok, pretože vláčiť náhradný odev, kožu, deky na spanie a niekoľkodňové zásoby vody toľké kilometre nebola maličkosť.

Nečudo, že keď zaznel rozkaz na utáborenie, padol ako podťatý na zem so všetkými vecami tak, ako ich mal na sebe.

Oddýchol si len niekoľko minút, pretože do tábora dorazili muly nesúce poskladaný veliteľský stan. Ten bolo nutné rozložiť a v rámci možnosti pripraviť čorbačimu čo najpohodľnejšie ubytovanie.

Na začiatku priradili k Orte troch holubov. Po Kemalovom úspechu a uznaní zo strany ostatných druhov ostali už len dvaja a o to viac sa museli obracať. Striedali sa pri každodenných nováčikovských povinnostiach.

Ich hlavnými úlohami bolo udržiavať oheň počas noci, nosiť zásoby do kuchyne a čistiť či opravovať topánky všetkým členom Orty. Žiadna práca hodná muža-bojovníka.

Niekoľko to však robiť musel a kto iný, ak nie nováčikovia?

Rozľahlý tábor, ohraňený lesom, plný blata a neferov, neponúkal veľa možností na rozptýlenie. Neferi sa začínali pomaly nudieť.

Niet divu – prešiel už dobrý mesiac od posledného stretu s nepriateľom. Len tak vysedávali, raz denne trénovali boj zblízka a streľbu a netrpezlivo čakali na rozkazy na útok.

Vrchné velenie si dávalo na čas, a tak si janičiari krátili voľné chvíle, ako len mohli.

Zamír si oázu pokoja vychutnával. Chrbát sa mu už úplne zahojil a podliatiny sa vstrebal.

V tábore nemal veľa priateľov. Po tom, čo sa stalo na prieskume a ako ho vykreslil Kemal, ho každý považoval za zbabelca. Pár slov prehodil len s druhým nováčikom pri striedaní a delení si povinností.

Aj ten sa mu však snažil vyhýbať – nechcel, aby ho akokoľvek spájali so Zamírom.

Voľné chvíle Zamír využíval na regeneráciu a vyhrievanie sa na slnku, akoby bol studenokrvná jašterica. Čoskoro mala prísť jeseň a zima, tak prečo si neužiť teplo, kým sa dá?

Teplo a slnko mal v krvi. Pochádzal z kniežacej rodiny zo strednej Ilýrie. Ich panstvo sa rozprestieralo od čierneho modrastého mora cez úrodné nížiny až po nehostinné, skalnaté vrchy.

Svoju rodinu a vlasť nevidel od svojich piatich rokov, keď ho Osmani, podobne ako množstvo iných kresťanských detí, vytrhli z matkinho náručia ako krvnú daň sultánovi. Odvtedy o nich nemal žiadne správy.

Osmanskí inštruktori si pri výcviku janičiarov dávali mimoriadne záležať. Základom bolo, aby nemali so svojou

rodinou žiadny kontakt. Najlepšie by bolo, ak by na ňu úplne zabudli, pretože ich novou rodinou boli ich druhovia v boji. A boj – to bolo jediné, na čo by mal správny janičiar myslieť.

Zamír na svoju rodinu nikdy nezabudol – ani napriek tvrdej drezúre a vštepovaniu nových ideológií. Práve naopak. Často na nich myslel pri rozjímانيach.

Predstavoval si, ako asi vyzerajú, čo robia a ako sa majú. Keď s nimi nemohol byť osobne, aspoň duchom bol stále pri nich.

Zamírovi sa na slnku ležalo tak dobre, že zaspal. Nevadil mu ani dotieravý lietajúci hmyz. Keď ho už príliš obťažoval, len mávol rukou a nerušene pokračoval v oddychu.

Sníval sa mu sen, ktorý sa v jeho predstavách často opakoval – spomienka z detstva. Zdalo sa mu, že je so svojím otcom a bratom na poľovačke. Na koňoch prechádzajú hornatú krajinu krížom-krážom, mňajú rozvetvené riečiská a malé potôčky.

Ako starší brat dáva pozor a jedným okom sleduje mladšieho súrodenca, ktorý sedí za ním na koni a pevne sa drží jeho pásu. V tichosti cválajú krajinou, keď sa pred nimi zjaví zdatný jeleň.

Mohutné, rozvetvené parožie dominuje na jeho hlave. Jeden by neveril, že neveľká hlava dokáže hrdo niesť takú ťažkú korunu. Vzbudzuje rešpekt medzi súpermi a zároveň je počas ruje lákadlom pre jelenice.

Zamír nabáda otca, aby vytiahol luk a jeleňa zastrelil. No on len mlčky hľadá pred seba a prstom ukáže mierne doprava. Zamír sa obzrie a zbadá čriedu asi tridsiatich kusov.

Tento mohutný jeleň je ich vodcom, ochrancom a otcom jelenčiat. Všetci traja takmer bez pohnutia hľadia na majestátne zvieratá. V tichosti si vychutnajú tento nádherný pohľad a po chvíli sa plní zážitkov vracajú domov – na svoj hrad.

Zo sna ho prebral smäd, a tak siahol po fľaši s vodou, ktorú mal položenú vedľa lôžka. Ostré slnko z neho predsa len vyžmýkalo nejakú tú tekutinu.

Napil sa plným dúškom, no razom všetko vyplŕul. Kemal a neferi sediaci neďaleko sa rozrehotali na plné hrdlo.

Zamír odpľul všetky sliny, ktoré mu ešte zostali v ústach, a poutieral si ich do rukáva.

„Aký je parádny, poctivá močová limonáda mu nechutí,” vysmieval sa jeden zo skupinky baviacich sa janičiarov. Tí od smiechu šli do kolien.

Zamír sa na nich pozrel vražedným pohľadom. Cítil sa, akoby mal nepriateľov nielen na bojisku, ale dokonca aj vo vlastných radoch.

Postavil sa. Chcel sa ísť ovlažiť k neďalekej bystrinke, vypláchnuť si ústa, vyumývať nádobu a nabrat' si čerstvú vodu, keď mu Kemal skrížil cestu.

„Kdeže si sa vybral, koza? Okamžite si kľakni na kolená a umy mi topánky!” rozkázal.

Do role uznávaného druha sa vžil extrémne rýchlo a naplno si užíval svoje postavenie v hierarchii orty.

Zamír sa zahľadel Kemalovi do očí. Hlavou mu prebiehalo niekoľko scenárov, ako by sa tento konflikt mohol vyvinúť.

Vedel však, kde je momentálne jeho miesto. Bez slova pristúpil k skupinke, kde mal Kemal pohodené topánky. Vzal ich a sadol si späť na svoju deku.

Kemal si spokojne sadol k svojim spoločníkom, ktorí so záujmom sledovali, ako ich Zamír vyčistí. Na jeho účet sa zabávali ako už dávno nie.

Zamír si s pokojom prezrel kožené topánky zo všetkých strán. Keďže ich nedávno čistil, neboli nijak zvlášť zablatené. Vzal nádobku s močom, z ktorej sa predtým napil, opláchnol ich z každej strany a zvyšok vliadol dovnútra. Topánky boli do nitky mokré.

„Čo si to dovoľuješ?“ vykrikoval nahnevane Kemal a bosý pribehol k Zamírovi.

Ten sa postavil a pokojne odvetil: „Hotovo, máš ich čisté.“

Hodil mu ich pod nohy.

To si nemal, koža! pomyslel si Kemal a zovrel päť.

Stáli oproti sebe tvárou v tvár. Hľadeli si do očí a ani brvou nepohli.

Kemal zúrila a hanba ho páčila až za ušami. Jeho tvár by sa medzi dozretými paradajkami bez problémov stratila. Siahol po meči. Chcel drzého odvážlivca potrestať.

Vytiahol ho do polovice, keď jeho ruku zastavil vedľa neho stojaci nefer.

„Prestaň, nestojí ti za problémy, zasran jeden,” potľapkal ho po pleci a spoločne si sadli späť k vyhasnutému ohnisku.

Zamír si uvedomil, že si bude musieť na Kemala dávať pozor a nespustiť ho z očí.

Na to, že v tábore robím všetkým slúžku, som si už pomaly zvykol. No šikanovať sa nenechám. A so sebou zametať? Ani náhodou!

Dni v tábore sa vliekli slimačím tempom. Aspoň počasie a slnečné lúče prinášali znudeným janičiarom trochu radosti. Jeden krásny deň striedal druhý.

Až jedno ráno zavládol vo veliteľskom stane čulý ruch. Vyzeralo to, že sa niečo chystá. Prieskumníci sa pri veliteľoch striedali ako dotieravé muchy.

Domnienky unudených janičiarov sa potvrdili ešte v ten večer, keď si ich po spoločných modlitbách zvolal čorbači. Janičiari vytvorili kruh, v strede ktorého stál Besim.

„Vylíhovanie sa skončilo, vy prasce! Ráno ideme do boja!“ oznámil tak, aby ho všetci počuli.

Táborom sa rozoznalo jasanie a cenganie zbraní. Bojachtiví janičiari sa potešili ako malé deti, keď dostanú sladkosť. Konečne sa skončilo bezduché vylíhovanie a pôjde sa bojovať.

Zamír si sadol na deku a tak ako každý večer, skontroloval a vyčistil všetky zbrane. Po pravidelnej údržbe sa jeho kilidž leskol ako nový. Na jeho čepeli sa vynímali drobné ryhy, ktoré sa na šabli objavili počas predchádzajúceho boja.

Ryhy na kilidži boli ako rukopis. Z kováčskej dielne vyšiel hladký, ako nepopísaná kniha. No časom zdrsnel. Čím viac ich mal, tým viac toho v boji prežil.